

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Serviciul Fiscal de Stat

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Șatilov Tatiana împotriva Serviciului Fiscal de Stat, terț Primarul General al municipiului Chișinău și Direcția de colectare a impozitelor și taxelor locale a Primăriei municipiului Chișinău cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile

împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 3ra-17/23

NR. PIGD 2-21136247-01-3ra-10012023)

Insuficiența motivării deciziei instanței de apel. Argumentul Serviciului Fiscal de Stat cu referire la incidența la caz a art. 281 alin. (4) din Codul fiscal, a fost lăsat fără răspuns.

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani: A. Paniș
Curtea de Apel Chișinău: Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan

24 decembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 septembrie 2021, Șatilov Tatiana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Primarul General al municipiului Chișinău și Direcția de colectare a impozitelor și taxelor locale a Primăriei municipiului Chișinău solicitând:

- anularea hotărârii Serviciului Fiscal de Stat seria AH nr.0023693 din 19 noiembrie 2020 privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului, în partea în care s-a dispus executarea silită a impozitului și a majorării de întârziere, calculat pentru bunul imobil, construcția cu nr. cadastral XXXX pe perioada ce excede data 25 ianuarie 2018,
- anularea deciziei cu privire la contestația/cererea prealabilă înaintată-răspunsul Serviciului Fiscal de Stat nr. 26-24-11/96207 din 23 august 2021.

2. În motivarea acțiunii a invocat că, la data de 29 august 2017 în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.7453 și-a înregistrat dreptul de proprietate asupra terenului pentru construcții cu suprafața de 0,096 ha, nr. cadastral XXXX, precum și asupra construcției cu suprafața de 257,1 m², cu nr. cadastral XXXX, amplasat în municipiul Chișinău, strada XXXX.

3. Ulterior, la 11 octombrie 2017 a obținut de la Primăria municipiului Chișinău autorizația de desființare nr.86a/17, prin care s-a autorizat executarea lucrărilor de desființare a construcției cu nr. cadastral XXXX.

4. Respectiv, la 25 ianuarie 2018 a fost întocmit certificatul 0100/18/9440, prin care s-a constatat că construcțiile amplasate pe terenul cu nr. cadastral XXXX situat în municipiul Chișinău, strada XXXX, au fost demolate în baza autorizației de desființare nr.86a/17 din 11 octombrie 2017.

5. În context, reclamanta susține că conform certificatului privind demolarea construcțiilor nr. 0100/18/9440, începând cu data de 25 ianuarie 2018, nu mai exercită dreptul de posesie, de folosință, și/sau de dispoziție asupra bunului imobil – construcția cu nr. cadastral XXXX și suprafața de 257,1 m², deoarece respectivul bun imobil nu mai exista în natură.

6. La fel, menționează că după demolarea bunului imobil în cauză, de către Serviciul cadastral teritorial Chișinău al Agenției Servicii Publice, a fost întocmit și recepționat Planul geometric al terenului cu nr. cadastral XXXX din care rezultă că, la 25 ianuarie 2018 pe terenul din speță nu erau amplasate construcții.

7. De asemenea, conform Planului geometric enunțat, la 31 ianuarie 2018, de către Serviciul cadastral teritorial Chișinău, a fost recepționat certificatul privind demolarea construcțiilor nr. 0100/18/9440 din 25 ianuarie 2018, respectiv, organul cadastral deținea informația privind demolarea construcției în cauză.

8. Mai mult, la 31 mai 2018 Primăria municipiului Chișinău a eliberat certificatul de urbanism pentru proiectare nr.222i/18, pentru construirea unei case de locuit particulare pe terenul amplasat în municipiul Chișinău, strada XXXX.

9. Subliniază că, la pct.2 din certificatul de urbanism este indicat: „Actualmente terenul este liber de construcții”. Iar, la 6 noiembrie 2018, Primăria municipiului Chișinău, a eliberat autorizația de construire nr.624-c/18, prin care s-a autorizat executarea lucrărilor de construire a casei de locuit particulare – S-P-E, pe terenul eliberat în urma demolării imobilului – 01. Respectiv, atestă că și autoritatea publică locală cunoștea despre demolarea construcției cu nr. cadastral XXXX și suprafața de 257,1 m².

10. La 17 decembrie 2020, în baza cererii Tatianeii Șatilov și în temeiul certificatului privind demolarea construcției nr. 0100/18/9440 din 25 ianuarie 2017, a fost radiată din Registrul bunurilor imobile construcția cu nr. cadastral XXXX și suprafața de 257,1 m² situată în municipiul Chișinău, strada XXXX.

11. În pofida circumstanțelor enunțate, la 19 noiembrie 2020, Serviciul Fiscal de Stat a emis hotărârea seria AH nr.0023693 privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului, prin care s-a dispus executarea silită a obligațiilor fiscale în privința sa în mărime de 43011,03 lei, calculată cu titlul de impozit și majorare de întârziere, pentru bunurile imobile deținute cu drept de proprietate de către ea, inclusiv pentru bunul imobil – construcția cu nr. cadastral XXXX.

12. Notează că, hotărârea nominalizată i-a fost adusă la cunoștință la 9 august 2021, fiind înmănată contrasemnătură de către executorul judecătoresc Beiu Mihail. Respectiv, la 19 august 2021, a contestat cu cerere prealabilă hotărârea în cauză. Iar, la data de 23 august 2021, prin răspunsul nr.26-24-11/96207, Serviciul Fiscal de Stat i-a comunicat că contestația

depusă rămâne fără examinare, deoarece a fost depusă cu încălcarea termenului prevăzut de lege.

13. Astfel, consideră hotărârea Serviciului Fiscal de Stat seria AH nr.0023693 din 19 noiembrie 2020 privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului, în partea în care s-a dispus executarea silită a impozitului și majorării de întârziere, calculat pentru bunul imobil, construcția cu nr. cadastral XXXX, pe perioada ce excede de 25 ianuarie 2018, ca fiind ilegală și neîntemeiată.

14. Subsecvent, a invocat dispozițiile art. 278 alin. (1), art. 281 alin.(4) din Codul fiscal, și a notat că, momentul încetării exercitării de către ea a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunului imobil vizat, a intervenit la 25 ianuarie 2018, dată la care s-a constatat prin certificatul nr. 0100/18/9440 demolarea construcțiilor

15. Astfel, este incontestabil faptul că autoritățile pârâte erau în drept să calculeze și să perceapă impozitul pentru bunul imobil cu nr. cadastral XXXX, până la momentul demolării respectivei construcții.

16. În concluzie, a conchis că actul administrativ contestat este ilegal și urmează a fi anulat ca neîntemeiat.

17. Prin cererea 11 octombrie 2021, Tatiana Șatilov a concretizat cercul participanților la proces, indicând în calitate de pârât Serviciul Fiscal de stat și persoane terțe Primarul General al municipiului Chișinău și Direcția de colectare a impozitelor și taxelor locale a Primăriei municipiului Chișinău.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

18. Prin hotărârea din 28 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis acțiunea de contencios administrativ depusă de Tatiana Șatilov.

- S-a anulat hotărârea Serviciului Fiscal de Stat seria AH, nr.0023693 din 19 noiembrie 2020 privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului, în partea în care se referă la calculul aferent imobilului – construcția cu nr. cadastral XXXX, pe perioada ce excede data 25 ianuarie 2018, precum și decizia Serviciului Fiscal de Stat din 23 august 2018 pe marginea contestației depuse de Tatiana Șatilov.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

19. La 14 ianuarie 2022, Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală recuperare creanțe a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 28 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, iar la 21 aprilie 2022 a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea apelului, casarea

hotărârii contestate și emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Tatiana Șatilov să fie respinsă ca neîntemeiată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

20. Prin decizia din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, s-a respins și s-a menținut hotărârea din 28 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

21. La 27 octombrie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 30 decembrie 2022 a depus motivarea recursului solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei recurate cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Tatiane Șatilov să fie respinsă ca neîntemeiată.

ARGUMENTELE RECURSULUI

22. În susținerea recursului a reiterat motivele de fapt și de drept indicate anterior la etapa examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar a notat că, nu este de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău din 20 septembrie 2022, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării, în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1) și alin. (2) lit. a), c) din Codul de procedură civilă, din motivul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, și anume, a interpretat în mod eronat legea, nu a elucidat pe deplin circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea cauzei și nu a dat o apreciere corectă probelor prezentate, acordând prioritate argumentelor intimatului, care nu au avut un suport probatoriu în lipsa unor prevederi legale.

23. A subliniat că, nu pot fi reținute alegațiile instanței de apel precum că, în mod eronat a fost calculat impozitul pe bunul imobil inexistent - construcția cu numărul cadastral XXXX, pentru perioada 2018 - 2020, or această construcție a fost demolată încă la data de 25 ianuarie 2018, iar hotărârea Seria AH nr.0023693 din 19 noiembrie 2020 privind executarea silită a obligației fiscale a intimatei Tatiana Șatilov pe perioada ce depășește data de 25 ianuarie 2018, este ilegală, lucru care nu poate fi susținut, deoarece conform prevederilor art. 285 alin. (1) din Codul fiscal, Agenția Servicii Publice prezintă zilnic, Serviciului Fiscal de Stat informația cu privire la fiecare obiect și subiect al impunerii cu impozitul pe bunurile imobiliare. Structura informației și modul de transmitere a acesteia se

stabilesc de Serviciul Fiscal de Stat, iar conform prevederilor art. 287 din Codul fiscal, Serviciul Fiscal de Stat, în baza datelor prezentate de organele cadastrale teritoriale, organizează ținerea cadastrului fiscal și monitoringul informației privind fiecare subiect și obiect al impunerii.

24. În conformitate cu prevederile art. 281 alin (1) din Codul fiscal, suma impozitului pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice care nu sânt înregistrate în calitate de întreprinzător se calculează anual pentru fiecare obiect al impunerii, pornindu-se de la baza impozabilă a bunurilor imobiliare, calculată conform situației de la 1 ianuarie a perioadei fiscale respective, de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor. În cazul în care baza impozabilă este evaluată de către organele cadastrale teritoriale în cursul anului fiscal până la expedierea avizelor de plată, suma impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul respectiv se calculează pornindu-se de la valoarea estimată în scopul impozitării bunurilor imobiliare, înregistrată în cadastrul fiscal.

25. Subsecvent, prevederile art. 281 alin (4) din Codul fiscal stipulează că, în cazul în care obiectul impunerii existent a fost lichidat, demolat sau distrus complet, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează până la momentul radierii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobiliare din registrul bunurilor imobile sau până la momentul încetării exercitării de către persoană a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.

26. Notează că, conform informațiilor din Registrul bunurilor imobile, ținut în mod electronic de către Departamentul Cadastru al ASP, se constată că, la data de 29 august 2017 intimata Tatiana Șatilov înregistrează în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate asupra bunului imobil situat pe adresa mun. Chișinău, str. XXXX cu numărul cadastral XXXX (teren) și cu numărul cadastral XXXX (construcție) în baza contractului de vânzare - cumpărare nr. XXXX încheiat la XXXX.

27. Totodată, pornind de la prevederile art. 281 alin (4) din Codul fiscal care stipulează că, în cazul în care obiectul impunerii existent a fost lichidat, demolat sau distrus complet, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează până la momentul radierii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobiliare din registrul bunurilor imobile (în cazul dat la data de 17 decembrie 2020).

28. La caz menționează că, la data de 17 decembrie 2020 intimata Tatiana Șatilov în temeul certificatului privind demolarea construcțiilor nr.0100/18/9440 din 25 ianuarie 2018 (adică peste 2 ani și 11 luni din data

eliberării certificatului de demolarea construcțiilor) s-a adresat către IP „Agenției Servicii Publice”, Departamentul Cadastru și respectiv a fost radiată din Registrul bunurilor imobile construcția cu numărul cadastral XXXX situată pe adresa mun. Chișinău, str. XXXX, potrivit informației din registrul bunurilor imobile.

29. Respectiv, la data de 17 decembrie 2020, în baza cererii intimătei Tatiana Șatilov, adresate IP „Agenției Servicii Publice” Departamentul Cadastru și în temeiul certificatului privind demolarea construcțiilor nr.0100/18/9440 din 25 ianuarie 2018 a fost radiată construcția din Registrul bunurilor imobile cu numărul cadastral XXXX situate pe adresa mun. Chișinău, str. XXXX, potrivit informației din registrul bunurilor imobile.

30. Subliniază că, impozitul pe bunul imobil cu numărul cadastral 0100424.056.01 situat pe adresa mun. Chișinău, str. XXXX a fost calculat prin intermediul SIA până la data de 17 decembrie 2020 (data radierii din Registrul bunurilor imobile construcția cu numărul cadastral XXXX situat pe adresa mun. Chișinău, str. XXXX) în baza cererii intimătei Tatiane Șatilov.

31. Menționează că, pentru perioada fiscală anului 2021 impozitul pe bunul imobil cu numărul cadastral XXXX situat pe adresa mun. Chișinău, str. XXXX nu a fost calculat și respectiv intimata Șatilov Tatiana nu a fost supusă impozitării.

32. În cele din urmă, toate acțiunile ulterioare a Serviciului Fiscal de Stat sunt întemeiate și bazate pe legislația în vigoare.

33. Totodată indică că, conform pct. 8 din certificatul 0100/18/9440 din 25.01.2018 privind demolarea construcțiilor, se menționează, în mod expres că: „Prezentul act este eliberat în scopul radierii înscrierii din registrul bunurilor imobile”, lucru care nu s-a făcut de către intimata Tatiana Șatilov. Deși prevederile art. 190 alin. (1) din Codul fiscal prevede expres obligația intimătei de a ține de sine stătător evidența obligațiilor fiscale și a bunurilor impozabile deținute.

34. Consideră că nu există temei pentru a fi recalulate obligațiile fiscale privind impozitul pentru bunul imobil menționat supra din motiv că, titularul de drepturi nu a solicitat în termen efectuarea înscrierilor corespunzătoare la organul cadastral aferent bunurilor imobile cu numărul cadastral XXXX situate pe adresa mun. Chișinău, str. XXXX.

35. Astfel, instanța de apel nu a dat nici o apreciere probelor și argumentelor prezentate de Serviciul Fiscal de Stat și reprezentantul

Primăriei municipiului Chișinău, fapt ce a dus la emiterea unei decizii neîntemeiate, în consecință a admis erori în aprecierea probatoriului administrat și în interpretarea normelor legale, acordând prioritate argumentelor intimatului care nu au avut un suport probatoriu, concluzionând despre necesitatea respingerii apelului declarat de Serviciul Fiscal de Stat cu menținerea Hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Râșcani din 28 decembrie 2021.

POZIȚIA INTIMATULUI

36. Prin referințele depusă la 19 ianuarie 2023, Tatiana Șatilov, a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

37. Art. XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

”Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului”.

38. Legea pentru modificarea unor acte normative (aspecte de procedură privind activitatea instanțelor judecătorești) nr. 224 din 31.07.2024 (în vigoare 16.08.2024), art. 13 din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție nr. 64 din 30.03.2023 (în vigoare 06.04.2023), s-a completat cu alineatul (51) cu următorul cuprins:

”Până la începerea activității Curții Supreme de Justiție în noua componență, președintele Curții formează completele de judecată. Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinarea completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

39. Respectiv, ținând cont de modificările operate, prezentul recurs va fi examinat, în completul de 3 judecători, format prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 122 din 15 august 2025.

40. Art. 244 alin.(1) din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

”Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs”.

41. Art. 245 din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023) prevede:

„(1) Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

(2) Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel” .

42. Art. 193 alin. (3) și (3¹) din Codul administrativ stabilește:

”(3) Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.

(3¹) În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători, iar completul din 5 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.”

43. Art. 194 alin.(2) din Codul administrativ prevede:

”în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material”.

44. Art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023) prevede:

„Examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.”

45. Art. 8 alin. (2) lit. e) din Codul fiscal:

„Contribuabilul este obligat: să achite la buget, la timp și integral, ținând cont de prevederile art.7 alin.(5), sumele calculate ale impozitelor și taxelor, asigurând exactitatea și veridicitatea dărilor de seamă fiscale prezentate.”

46. Art. 278 din Codul fiscal:

„Obiecte ale impunerii sînt bunurile imobiliare, inclusiv terenurile din intravilan sau din extravilan, clădirile, construcțiile, casele de locuit individuale, apartamentele și alte încăperi izolate, inclusiv bunurile imobiliare aflate la o etapă de finisare a construcției de 50% și mai mult, rămase nefinisate timp de 3 ani după începutul lucrărilor de construcție. Gradul de finalizare a construcției în scopul impozitării se determină de către experții tehnici în construcții sau de către agenții economici cu activități în domeniul expertizei tehnice, sau de către autoritatea administrației publice locale, în baza metodei stabilite de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor.

Baza impozabilă a bunurilor imobiliare constituie valoarea estimată a acestor bunuri.”

47. Art. 281 alin. (1) și (4) din Codul fiscal:

„Suma impozitului pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice care nu sînt înregistrate în calitate de întreprinzător se calculează anual pentru fiecare obiect al impunerii, pornindu-se de la baza impozabilă a bunurilor imobiliare, calculată conform situației de la 1 ianuarie a perioadei fiscale respective, de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor. În cazul în care baza impozabilă este evaluată de către organele cadastrale teritoriale în cursul anului fiscal pînă la expedierea avizelor de plată, suma impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul respectiv se calculează pornindu-se de la valoarea estimată în scopul impozitării bunurilor imobiliare, înregistrată în cadastrul fiscal.

În cazul în care, după începerea perioadei fiscale, au apărut noi obiecte ale impunerii, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează din momentul înregistrării de stat a drepturilor de proprietate sau din momentul stabilirii faptului exercitării de către subiectul impunerii a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.

În cazul în care obiectul impunerii existent a fost lichidat, demolat sau distrus complet, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează pînă la momentul radierii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobiliare din registrul bunurilor imobile sau pînă la momentul încetării exercitării de către persoană a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.”

48. Art. 277 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal:

„Subiecți ai impunerii sînt persoanele juridice și persoanele fizice rezidenți și nerezidenți ai Republicii Moldova:

a) proprietarii bunurilor imobiliare de pe teritoriul Republicii Moldova.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

49. Referitor la termenul de depunere a recursurilor, Completul de judecată atestă că, dispozitivul deciziei contestate a fost notificat 7 octombrie 2022 prin intermediul poștei terestre, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 142), iar decizia motivată a instanței de apel a fost notificată la 6 decembrie 2022 (f.d. 147).

50. Din acest motiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depuse cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării lor).

51. Examinând criticile aduse deciziei pronunțate de instanța de apel, prin coroborare cu probatoriul administrat în cauza, Completul de judecată consideră recursul întemeiat, pentru următoarele considerente.

52. Sub aspectul stării de fapt, Completul de judecată reține că, la 29 august 2017 Tatiana Șatilov a înregistrat în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile: terenul cu numărul cadastral XXXX cu suprafața de 0,096 ha și construcția cu numărul cadastral XXXX

cu suprafața de 257,1 m², amplasate în municipiul Chișinău, str. XXXX, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. XXXX din XXXX.

53. Potrivit autorizației de desființare nr.86a/17 eliberată de către Primăria municipiului Chișinău, s-a autorizat executarea lucrărilor de desființare a construcției cu numărul cadastral XXXX cu suprafața de 257,1 m², din municipiul Chișinău, str. XXXX.

54. Prin certificatul întocmit de Departamentul cadastru al Serviciului teritorial Chișinău nr.0100/18/9440 din 25 ianuarie 2018, s-a constatat că construcțiile amplasate pe terenul cu numărul cadastral XXXX din municipiul Chișinău, str. XXXX, au fost demolate.

55. De asemenea, materialele cauzei atestă că, la situația din 19 noiembrie 2020 restanța contribuabilului Tatiana Șatilov alcătuiește în total suma de 43211, 03 lei.

56. La data de 19 noiembrie 2020 în privința contribuabilului Șatilov Tatiana a fost emisă Hotărârea privind executarea silită a obligației fiscale seria AH nr.0023693 din 19 noiembrie 2020, prin care s-a dispus încasarea silită a obligației fiscale de la Tatiana Șatilov în mărime de 43211,03 lei la (ceea ce constituie plata de baza în sumă de 38948,70 lei și majorarea de întârziere în sumă de 4262,33 lei) clasificăția economică 113240, ce reprezintă obligație fiscală aferentă impozitului pe bunurile imobiliare.

57. La data de 19 august 2021 de către contribuabilul Tatiana Șatilov a fost contestată hotărârea AH nr. 0023693 din 19 noiembrie 2020.

58. Prin răspunsul nr.26-24-11/96207 din 23 august 2021 contestația depusă împotriva Hotărârii seria AH nr. 0023693 din 19 noiembrie 2020, a fost lăsată fără examinare.

59. La 14 septembrie 2021, Tatiana Șatilov a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată solicitând:

- anularea hotărârii Serviciului Fiscal de Stat seria AH nr.0023693 din 19 noiembrie 2020 privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului, în partea în care s-a dispus executarea silită a impozitului și a majorării de întârziere, calculat pentru bunul imobil, construcția cu nr. cadastral XXXX pe perioada ce excede data 25 ianuarie 2018,
- anularea deciziei cu privire la contestația/cererea prealabilă înaintată-răspunsul Serviciului Fiscal de Stat nr. 26-24-11/96207 din 23 august 2021.

60. Judecând cauza, prima instanță prin hotărârea din 28 decembrie 2021, a admis acțiunea înaintată și a anulat hotărârea Serviciului Fiscal de Stat seria AH, nr.0023693 din 19 noiembrie 2020 privind executarea silită a obligației

fiscale a contribuabilului, în partea în care se referă la calculul aferent imobilului – construcția cu nr. cadastral XXXX, pe perioada ce excede data 25 ianuarie 2018, precum și decizia Serviciului Fiscal de Stat din 23 august 2018 pe marginea contestației depuse de Tatiana Șatilov.

61. Instanța de apel, prin decizia din 20 septembrie 2022, a respins apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat și a menținut hotărârea din 28 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

62. Instanța de apel a conchis asupra temeiniciei și legalității hotărârii primei instanțe. Or, instanța de fond întemeiat a concluzionat că, construcția cu nr. cadastral XXXX și suprafața de 257,1 m², situată în municipiul Chișinău, str. XXXX, a fost demolată încă din anul 2018. Prin urmare, începând cu anul 2018 acest bun nu exista în natură. Iar, Direcția de colectarea a impozitelor și taxelor locale a calculat impozit pentru bunul imobil - construcția cu nr. cadastral XXXX și suprafața de 257,1 m², inclusiv și pentru perioada de după 25 ianuarie 2018, deși autoritatea publică competentă pentru calcularea și îndreptarea spre achitare a impozitului pe bunurile imobile era în cunoștință de cauză despre situația reală a construcției vizate, fapt ce se confirmă prin autorizația de desființare nr.86a/17 din 11 octombrie 2017, eliberată de Primăria municipiului Chișinău, certificatul privind demolarea construcțiilor nr.0100/18/9440 din 25 ianuarie 2018, eliberat de Departamentul cadastru al Serviciului cadastral teritorial Chișinău, Certificatul de urbanism pentru proiectare nr.222i/18 și autorizația de construire nr.624-c/18, eliberate de Primăria municipiului Chișinău.

63. Atestă instanța de apel că, în mod eronat a fost calculat impozit pe bunul imobil inexistent - construcția cu nr. cadastral XXXX, pentru perioada 2018 – 2020, or, această construcție a fost demolată încă la data de 25 ianuarie 2018.

64. A subliniat că, instanța de fond just a apreciat ca fiind întemeiată acțiunea inițiată de Tatiana Șatilov, or, hotărârea Serviciului Fiscal de Stat seria AH nr.0023693 din 19 noiembrie 2020 privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului în partea în care s-a dispus executarea silită a impozitului și majorării de întârziere, calculat pentru bunul imobil – construcția cu nr. cadastral XXXX pe perioada ce excede data de 25 ianuarie 2018, este ilegală.

65. Curtea de Apel Chișinău a conchis că, instanța de fond întemeiat a anulat hotărârea Serviciului Fiscal de Stat seria AH, nr.0023693 din 19 noiembrie 2020 privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului, în partea în care se referă la calculul aferent imobilului –

construcția cu nr. cadastral XXXX, pe perioada ce excede data de 25 ianuarie 2018, precum și decizia Serviciului Fiscal de Stat din 23 august 2018 pe marginea contestației depuse de Tatiana Șatilov.

66. Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse de recurent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția și concluziile instanței de apel sunt pripite, nefiind elucidate cu suficientă claritate toate circumstanțele importante ale cauzei, decizia conținând o motivare superficială, limitându-se la constatări generalizate contrar prevederilor art. 219 alin. (1) – (3) din Codul administrativ, și art. 239, 241 din Codul de procedură civilă, care impun în mod obligatoriu ca hotărârea să fie motivată.

67. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că instanța de apel în decizia contestată s-a limitat dosar aspectele constatate de către instanța de fond, fără a se pronunța asupra motivelor invocate de către Serviciul Fiscal de Stat în apel.

68. De fapt, instanța de apel nu a pătruns și asupra esenței argumentelor invocate de Serviciul Fiscal de Stat, oferind o motivare selectivă în susținerea deciziei adoptate, prin ignorarea circumstanțelor, care sunt în defavoarea contribuabilului, iar argumentele prezentate de organul fiscal nu au fost examinate și apreciate de către instanță, ele fiind lăsată fără soluție.

69. La acest aspect, Completul de judecată reține că, potrivit extrasului din registrul bunurilor imobile anexat la dosarul administrativ rezultă că, la 17 decembrie 2020 IP „Agenția Servicii Publice” Departamentul cadastru în temeiul certificatului privind demolarea nr. 0100/18/9440 din 25 ianuarie 2018 a radiat din registrul bunurilor imobile construcția cu nr. cadastral XXXX situat pe adresa mun. Chișinău, str. XXXX.

70. Potrivit art. 281 alin. (4) din Codul fiscal, în cazul în care, după începerea perioadei fiscale, au apărut noi obiecte ale impunerii, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează din momentul înregistrării de stat a drepturilor de proprietate sau din momentul stabilirii faptului exercitării de către subiectul impunerii a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare. ***În cazul în care obiectul impunerii existent a fost lichidat, demolat sau distrus complet, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează până la momentul radierii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobiliare din registrul bunurilor imobile sau până la momentul încetării exercitării de către persoană a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.***

71. Astfel, impozitul pe bunul imobil cu nr. cadastral XXXX situat pe adresa mun. Chișinău, str. XXXX, a fost calculat până la 17 decembrie 2020, data radierii bunului imobil din registrul bunurilor imobile.

72. Prin urmare, instanța de apel examinând cauza a omis să dea un răspuns de ce în viziunea ei calcularea impozitului pe bunul imobil - construcția cu numărul cadastral XXXX urmează a fi efectuată până la 25 ianuarie 2018 data constatării demolării conform Certificatul 0100/18/9440 din 25 ianuarie 2018 și nu până la 17 decembrie 2020, data radierii bunului imobil din registrul bunurilor imobile așa cum prevede art. 281 alin. (4) din Codul fiscal.

73. În concluzie, având în vedere aspectele discutate supra, Curtea Supremă de Justiție constată că instanța de apel, prin decizia contestată, a realizat o apreciere pripită a circumstanțelor de fapt și o interpretare incompletă a normelor de drept material relevante în speță.

74. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că motivarea este un element esențial al hotărârii judecătorești, o puternică garanție a imparțialității judecătorului și a calității actului de justiție, precum și o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate și temeinicie.

75. Obligativitatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil, exigență a art. 239 din Codul de procedură civilă și art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

76. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că efectul art. 6 § 1 din Convenție este, inter alia, de a plasa un „tribunal” sub o obligație de a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor și probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa.

77. Corelând prevederile legale procedurale naționale cu jurisprudența CtEDO referitor la obligația instanțelor naționale de a-și motiva soluțiile, instanța de recurs conchide că circumstanțele expuse anterior denotă că instanța de apel nu și-a îndeplinit obligațiile. Iar aceasta nu poate echivala decât cu încălcarea dreptului la un proces echitabil al recurentului, inclusiv dreptul de acces liber la justiție în raport cu obligația instanței de „a auzi” justițiabilii, garantat de art. 20 din Constituție și art. 6 § 1 din Convenție.

78. Drept urmare, Curtea Supremă de Justiție consideră necesară casarea deciziei din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și, reținând că erorile de interpretare și aplicare a legii nu pot fi corectate de instanța de

recurs, trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel pentru o soluționare completă și temeinică în conformitate cu legislația aplicabilă.

79. Conform art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

Casează integral decizia din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Șatilov Tatiana împotriva Serviciului Fiscal de Stat, terț Primarul General al municipiului Chișinău și Direcția de colectare a impozitelor și taxelor locale a Primăriei municipiului Chișinău cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile.

Transmite cauza spre rejudecare, la Curtea de Apel Centru, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă